

Số: 189/2024/QĐST-DS

Quận 11, ngày 24 tháng 7 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC YÊU CẦU
V/v tuyên bố một người đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN 11 THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Đoàn Tiên.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Quyên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11 tham gia phiên họp: Bà Trương Võ Thùy Dung – Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 7 năm 2024 tại trụ sở của Tòa án nhân dân Quận 11 Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 17/2024/TLST-DS ngày 15 tháng 01 năm 2024 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 17/QĐST-DS ngày 05 tháng 6 năm 2024, Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 652/024/QĐDS-ST ngày 27 tháng 6 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Dương Phương, sinh năm 1961;

Địa chỉ: Số 57/29 đường Võ Trường Toản, Phường 12, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh – Có đơn xin vắng mặt.

Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với: Ông Dương Vinh (sinh năm 1922) và bà Dương Mỹ, sinh năm 1959; nơi cư trú cuối cùng: Số 253/67 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh (hiện nay số mới là 253/13 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh).

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Dương Vạn, sinh năm 1953; địa chỉ: Số 59, KP26, miếu Bình Đông, phường Bình Hưng Hòa A, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện hợp pháp của ông Dương Vạn: Bà Quách Thị Mộng Hiền, sinh năm 1975; địa chỉ: Số 730/96 đường Lê Đức Thọ, Phường 15, quận Gò Vấp, Thành phố Hồ Chí Minh - là người đại diện theo giấy ủy quyền được

công chứng tại văn phòng công chứng Tân, số công chứng 003423 quyền số 03/2024/TP/CC-SCC/HĐGD – Có mặt;

2. Ông Dương Lợi, sinh năm 1956; địa chỉ: Số 253/13 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh – Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Theo Đơn yêu cầu, Bản tự khai - Người yêu cầu bà Dương Phương trình bày ý kiến như sau:

Cha mẹ của bà Dương Phương là ông Dương Vinh và bà Châu Nguyên. Ông Dương Vinh (sinh năm 1922), năm 1962 ông Vinh chết tại nhà nên không có giấy tờ xác nhận thời điểm chết của Bệnh viện hoặc cơ sở y tế nào. Nhưng vì lúc ông Vinh chết, gia đình không rành giấy tờ nên không trình báo, không làm thủ tục khai tử ở UBND Phường, hiện nay không có Giấy chứng tử của ông Dương Vinh. Ông Vinh chết đã lâu và không xin trích lục được giấy tờ nào khác, chỉ còn thông tin ông Vinh trong Giấy khai sinh. Mẹ là bà Châu Nguyên (sinh năm 1933, chết năm 2014, theo trích lục khai tử số 711/TLKT-BS, ngày 29/11/2023 của Ủy ban nhân dân Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh).

Ông Dương Vinh và bà Châu Nguyên có 04 người con chung gồm: Ông Dương Vạn, sinh năm 1953; ông Dương Lợi, sinh năm 1956; bà Dương Mỹ, sinh năm 1959, bà Dương Phương, sinh năm 1961. Ông Dương Vinh và bà Châu Nguyên không có con nuôi hay con riêng nào khác.

Bà Dương Phương đã yêu cầu Công an Phường xác nhận việc ông Vinh (chết tại nhà năm 1962) và bà Mỹ (biệt tích từ năm 1983), nhưng Công an Phường từ chối xác nhận, lý do là các nội dung xác nhận không thuộc thẩm quyền của phường, hướng dẫn bà Phương nộp đơn yêu cầu Tòa án giải quyết. Do vậy bà phương nộp đơn yêu cầu Tòa án xem xét và giải quyết tuyên bố chết đối với ông Dương Vinh, sinh năm: 1922 và bà Dương Mỹ, sinh năm 1959, để bỏ túc hồ sơ pháp lý.

Bà Dương Phương có đơn xin vắng mặt tại phiên họp, giữ nguyên yêu cầu.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Dương Lợi: Trong quá trình giải quyết yêu cầu, Tòa án đã tổng đạt hợp lệ Thông báo thụ lý việc dân sự, Giấy triệu tập, Quyết định mở phiên họp, Quyết định hoãn phiên họp và Giấy triệu tập cho ông Dương Lợi, tuy nhiên ông Dương Lợi không đến Tòa án, vắng mặt không lý do tại phiên họp lần thứ hai.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Dương Vạn – người đại diện hợp pháp của ông Vạn có lời khai tại các bản tự khai:

+ Đối với yêu cầu tuyên bố ông Dương Vinh đã chết: Theo ông Vạn, ông Dương Vinh, sinh năm 1922 là cha ruột ông Dương Vạn. Ông Vinh chết năm 1962. Thời điểm ông Vinh chết, do là thời điểm chiến tranh và gia đình là người Hoa, không am hiểu pháp luật, không biết rành tiếng Việt nên gia đình ông Vạn đã không làm thủ tục khai tử cho ông Dương Vinh. Nay bà Dương Phương là em ruột ông Vạn, con ruột ông Vinh có yêu cầu Tòa tuyên bố ông Dương Vinh là đã chết thì ông Dương Vạn đồng ý và xác nhận việc ông Dương Vinh chết năm 1962 là sự thật và gia đình đã không làm khai tử.

+ Đối với yêu cầu tuyên bố bà Dương Mỹ là đã chết: Theo ông Vạn, bà Dương Mỹ, sinh năm 1959, là em ruột ông Dương Vạn. Sau giải phóng, khoảng năm 1978, bà Dương Mỹ đã bỏ nhà và đi theo một nhóm người với ý định vượt biên. Sau thời điểm bà Mỹ rời nhà đi, gia đình không còn bất cứ liên lạc nào với bà Dương Mỹ. Bà Mỹ cũng không có bất cứ thông tin hay liên hệ nào với bất cứ ai trong gia đình. Theo thông tin mà gia đình tìm hiểu thì bà Dương Mỹ khi đi vượt biên đã chết trên đường đi và gia đình cũng không làm bất cứ giấy tờ khai tử nào cho bà Mỹ. Khi bà Mỹ bỏ nhà đi vượt biên, bà Mỹ không có chồng hay con. Nay bà Dương Phương có yêu cầu Tòa tuyên bố bà Dương Mỹ là đã chết thì ông Dương Vạn đồng ý và có lời khai nhận như trên.

* Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11 phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự như sau:

- Về tố tụng: Trong quá trình thụ lý giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, người tham gia tố tụng đã tuân thủ đúng các quy định của pháp luật về tố tụng. Tuy nhiên thời hạn tổng đạt Thông báo thụ lý cho đương sự và thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu là chưa đảm bảo thời hạn theo quy định tại Điều 363, 365, 392 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015.

- Về nội dung: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Dương Phương về việc “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” đối với ông Dương Vinh và bà Dương Mỹ. Ngày chết của ông Dương Vinh được xác định là ngày 02/01/1968; ngày chết của bà Dương Mỹ được xác định là ngày 02/01/1989.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Quận 11 nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết và sự có mặt của đương sự:

Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự quy định “Người có quyền, lợi ích liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết ...” . Do đó, Tòa án nhân dân Quận 11 thụ lý giải quyết yêu

cầu của bà Dương Phương là đúng thẩm quyền theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 của Bộ luật Tố tụng Dân sự.

Do người yêu cầu có đơn xin vắng mặt tại phiên họp nên Tòa án quyết định mở phiên họp vắng mặt người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan ông Dương Lợi đã được Tòa án triệu tập và tổng đạt hợp lệ nhưng vắng mặt tại phiên họp lần thứ hai, do đó Tòa án giải quyết vắng mặt người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Dương Vạn theo đúng quy định tại Khoản 2, Khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của các đương sự:

Theo Phiếu cung cấp thông tin của Công an Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh cung cấp tài liệu, thông tin như sau:

“Ông Dương Vinh (sinh năm 1922) và bà Dương Mỹ, sinh năm 1959, trước đây có đăng ký thường trú tại địa chỉ: Số 253/67 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh, hiện nay số mới là 253/13 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

Nhưng từ năm 1962, ông Dương Vinh không còn thông tin thường trú, cư trú tại địa chỉ trên. Bà Dương Mỹ bỏ nhà đi, không lý do từ ngày 10/6/1983. Không rõ nơi cư trú mới của cả hai đương sự nêu trên.

Ông Dương Vinh, sinh năm 1922. Có cha, mẹ, vợ, các con gồm:

Cha, mẹ: Không tìm thấy thông tin ở Tàng thư.

Vợ: Bà Châu Nguyên, sinh năm 1933, chết năm 2014.

Các con:

1. Dương Vạn, sinh năm 1953; địa chỉ: Số 59, KP26, miếu Bình Đông, phường Bình Hưng Hòa A, quận Bình Tân, Thành phố Hồ Chí Minh;

2. Dương Lợi, sinh năm 1950; địa chỉ: Số 253/13 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh.

3. Dương Mỹ, sinh năm 1959; đi đâu không rõ từ năm 1983.

4. Dương Phương, sinh năm 1961; địa chỉ: Số 57/29 đường Võ Trường Toản, Phường 12, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh.

Về chồng, con bà Dương Mỹ: Tra cứu không có thông tin.”

Căn cứ các tài liệu do bà Dương Phương cung cấp gồm: “Hợp đồng Thông báo - nhắn tin” giữa ông Dương Hùng với Đài Tiếng nói Việt Nam (kèm hóa đơn thanh toán), Báo Thanh niên các ngày 24, 25, 26 tháng 01 năm 2024, có cơ sở để xác định rằng gia đình bà Dương Phương đã thực hiện việc thông báo tìm kiếm ông Dương Vinh và bà Dương Mỹ trên các phương tiện thông tin đại chúng của Cơ quan Trung ương nhưng không có kết quả; cho đến

nay đã hết thời hạn 04 tháng nhưng vẫn không có thông tin gì về việc ông Dương Vinh và bà Dương Mỹ là người còn sống.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Dương Vạn trình bày: Sự việc chết và biệt tích của người bị yêu cầu của bà Phương là đúng. Ông Dương Lợi không đến Tòa án, không có lời khai và cung cấp tài liệu, chứng cứ.

Về việc xác định ngày chết đối với bà Mỹ: Bà Dương Phương khai bà Mỹ đã biệt tích từ năm 1983 nhưng không xác định chính xác ngày, tháng biệt tích của bà Mỹ. Theo điểm d khoản 1 Điều 71 và khoản 1 Điều 68 của Bộ luật Dân sự quy định: "...nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng.". Do đó, ngày bà Mỹ biệt tích là ngày 01/01/1984, ngày chết của bà Mỹ được xác định là ngày 02/01/1989.

Về việc xác định ngày chết đối với ông Vinh: Bà Dương Phương khai ông Dương Vinh già, chết tại nhà năm 1962, nhưng không xác định chính xác ngày, tháng biệt tích của ông Vinh. Theo điểm d khoản 1 Điều 71 và khoản 1 Điều 68 của Bộ luật Dân sự quy định: "...nếu không xác định được ngày, tháng có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng.". Do đó, ngày ông Vinh biệt tích là ngày 01/01/1963, ngày chết của bà Mỹ được xác định là ngày 02/01/1968.

Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự 2015 quy định Tòa án tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp "Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống".

Căn cứ các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ, nhận thấy Dương Vinh và bà Dương Mỹ đều đã biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống.

Từ những nhận định của Tòa án là phù hợp với đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Quận 11. Vì vậy, xét thấy bà Dương Phương yêu cầu Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với ông Dương Vinh (sinh năm 1922) và bà Dương Mỹ, sinh năm 1959, trước đây có đăng ký thường trú tại địa chỉ: Số 253/67 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh; hiện nay số mới là 253/13 đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh - là có cơ sở, đúng quy định của pháp luật, cần được chấp nhận. Từ những phân tích trên, có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của bà Dương Phương.

[3] Xét đề nghị của Viện kiểm sát là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Dương Phương phải chịu theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, bà Dương Phương, sinh năm 1961 là người cao tuổi và có Đơn xin miễn nộp lệ phí nên được miễn nộp tiền tạm ứng án phí, lệ phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; Điều 371 và Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Điều 68 và Điều 71 của Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ vào Nghị quyết 326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Dương Phương

Tuyên bố ông Dương Vinh, sinh năm 1922 và bà Dương Mỹ, sinh năm 1959; Cùng có nơi cư trú cuối cùng tại: Số 253/13 (số cũ 253/67) đường Hà Tôn Quyền, Phường 6, Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh – là đã chết.

Ngày chết của ông Dương Vinh được xác định là ngày 02/01/1968; ngày chết của bà Dương Mỹ được xác định là ngày 02/01/1989.

Bà Dương Phương được quyền liên hệ với cơ quan có thẩm quyền để tiến hành thủ tục khai tử cho ông Dương Vinh và bà Dương Mỹ.

Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Dương Phương được miễn nộp lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

3. Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan trong việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì có quyền kháng

cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, tính từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được niêm yết./.

Nơi nhận:

- TAND – VKSND TP.HCM;

- VKSND Quận 11;

- Chi cục THA dân sự Quận 11;

- Các đương sự;

- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Ngọc Đoàn Tiên